

BELGISCHE SENAAAT

 ZITTING 2018-2019

 30 NOVEMBER 2018

Belangenconflict tussen het Vlaams Parlement en het Brussels Hoofdstedelijk Parlement naar aanleiding van het voorstel van ordonnantie tot wijziging van de Nieuwe Gemeentewet met het oog op de invoering van onverenigbaarheid tussen de functie van burgemeester of schepen en het mandaat van lid van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van de Senaat, van het Vlaams Parlement en van het Europees Parlement

(stukken VI. Parl., 2017-2018, nrs. 1644/1-3 en B.V., 2017-2018, 27 juni 2018, nr. 58, blz. 6 e.v., en stukken Br. Hoofds. Parl., 2016-2017, nr. A-550/1, 2017-2018, nrs. -550/2-5, en I.V., 2017-2018, 8 juni 2018, nr. 34, blz. 39 e.v.)

Advies uit te brengen door de Senaat aan het Overlegcomité met toepassing van artikel 32, § 1^{quater}, eerste lid, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen

**VOORSTEL VAN GEMOTIVEERD ADVIES
AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE VOOR DE
INSTITUTIONELE AANGELEGENHEDEN**

Zie :
Stukken van de Senaat :
6-459 – 2018/2019 :
Nr. 1 : Verslag.

SÉNAT DE BELGIQUE

 SESSION DE 2018-2019

 30 NOVEMBRE 2018

Conflit d'intérêts entre le Parlement flamand et le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale à propos de la proposition d'ordonnance modifiant la Nouvelle loi communale en vue d'instaurer une incompatibilité entre la fonction de bourgmestre ou d'échevin et le mandat de membre du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, de la Chambre des représentants, du Sénat, du Parlement flamand et du Parlement européen

(doc. Parl. fl., 2017-2018, nos 1644/1-3 et C.R., 2017-2018, 27 juin 2018, n° 58, p. 6 et s., et doc. Parl. Rég. Brux., 2016-2017, n° A-550/1, 2017-2018, nos A-550/2-5, et C.R.I., 2017-2018, 8 juin 2018, n° 34, p. 39 et s.)

Avis à rendre par le Sénat au Comité de concertation en application de l'article 32, § 1^{erquater}, alinéa 1er, de la loi ordinaire du 9 août 1980 de réformes institutionnelles

**PROPOSITION D'AVIS MOTIVÉ
ADOPTÉE
PAR LA COMMISSION DES AFFAIRES
INSTITUTIONNELLES**

Voir :
Documents du Sénat :
6-459 – 2018/2019 :
N° 1 : Rapport.

De Senaat,

A. Gelet op het voorstel van ordonnantie tot wijziging van de Nieuwe Gemeentewet met het oog op de invoering van onverenigbaarheid tussen de functie van burgemeester of schepen en het mandaat van lid van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van de Senaat, van het Vlaams Parlement en van het Europees Parlement (stukken Brussels Hoofdstedelijk Parlement, 2016-2017, nr. A-550/1, 2017-2018, nrs. A-550/2-5, en I.V., 2017-2018, 8 juni 2018, nr. 34) ;

B. Gelet op de door het Vlaams Parlement op 27 juni 2018 aangenomen motie betreffende een belangenconflict met betrekking tot de geplande invoering door het Brussels Hoofdstedelijk Parlement van de onverenigbaarheid van de functie van burgemeester of schepen met het mandaat van lid van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van de Senaat, van het Vlaams Parlement en van het Europees Parlement (stukken Vlaams Parlement, 2017-2018, nrs. 1644/1-2 en B.V., 2017-2018, 27 juni 2018, nr. 58) ;

C. Gelet op artikel 143 van de Grondwet ;

D. Gelet op artikel 32, § 1^{quater}, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen ;

E. Gelet op artikel 72 van het Reglement van de Senaat ;

F. Gelet op het overleg tussen de delegatie van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en de delegatie van het Vlaams Parlement op 18 juli en 28 september 2018 en de brief van de voorzitters van het Vlaams Parlement en van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement van 9 oktober 2018 aan de voorzitter van de Senaat waarin wordt meegedeeld dat het overleg niet tot een oplossing heeft geleid en het belangenconflict overeenkomstig artikel 32, § 1^{quater}, eerste lid, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bijgevolg bij de Senaat aanhangig wordt gemaakt (zie het verslag over het overleg : stuk Vlaams Parlement, 2017-2018, nr. 1644/3) ;

G. Gelet op de hoorzitting met de vertegenwoordiger van het Vlaams Parlement op 26 oktober 2018 in de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden van de Senaat ;

H. Gelet op de hoorzitting met de vertegenwoordiger van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement op

Le Sénat,

A. Vu la proposition d'ordonnance modifiant la Nouvelle loi communale en vue d'instaurer une incompatibilité entre la fonction de bourgmestre ou d'échevin et le mandat de membre du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, de la Chambre des représentants, du Sénat, du Parlement flamand et du Parlement européen (doc. Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, 2016-2017, n° A-550/1, 2017-2018, nos A-550/2-5, et C.R.I., 2017-2018, 8 juin 2018, n° 34) ;

B. Vu la motion adoptée par le Parlement flamand le 27 juin 2018, concernant un conflit d'intérêts relatif au projet d'instauration, par le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, d'une incompatibilité entre la fonction de bourgmestre ou d'échevin et le mandat de membre du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, de la Chambre des représentants, du Sénat, du Parlement flamand et du Parlement européen (doc. Parlement flamand, 2017-2018, nos 1644/1-2 et C.R., 2017-2018, 27 juin 2018, n° 58) ;

C. Vu l'article 143 de la Constitution ;

D. Vu l'article 32, § 1^{er quater}, de la loi ordinaire du 9 août 1980 de réformes institutionnelles ;

E. Vu l'article 72 du Règlement du Sénat ;

F. Vu la concertation organisée entre la délégation du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale et la délégation du Parlement flamand, les 18 juillet et 28 septembre 2018, ainsi que la lettre des présidents du Parlement flamand et du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale du 9 octobre 2018 à la présidente du Sénat, dans laquelle ils font savoir que la concertation n'a pas permis d'aboutir à une solution et que le Sénat est, par conséquent, saisi du conflit d'intérêts conformément à l'article 32, § 1^{er quater}, alinéa 1er, de la loi ordinaire du 9 août 1980 de réformes institutionnelles (voir le rapport sur la concertation : doc. Parlement flamand, 2017-2018, no 1644/3) ;

G. Vu l'audition du représentant du Parlement flamand par la commission des Affaires institutionnelles du Sénat en date du 26 octobre 2018 ;

H. Vu l'audition du représentant du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale par la commission

26 oktober 2018 in de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden van de Senaat ;

I. Gelet op het verslag van de commissie voor de Institutionele Aangelegenheden van de Senaat over de bespreking van het voorliggende belangenconflict (stuk Senaat, nr. 6-459/1),

Overwegende :

1. dat de Brusselse instellingen en de regels en procedures voor het functioneren ervan het resultaat zijn van een globaal compromis. Daarbij bestaat er een parallelisme tussen de bescherming van de Franstaligen op federaal vlak en die van de Nederlandstaligen binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ;

2. dat het antiblokkeringssysteem, bedoeld in artikel 28, derde lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, werd ingevoerd om te voorkomen dat een welbepaalde partij erin zou slagen de Brusselse instellingen te blokkeren. In dit geval zijn er echter vier partijen die het sub A vermelde voorstel van ordonnantie niet steunen ;

3. dat de samenstelling en de werking van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement elementen zijn van de constitutionele autonomie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De constitutionele bevoegdheden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kunnen worden uitgeoefend bij wege van een bijzondere ordonnantie die aangenomen wordt met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen, op voorwaarde dat de meerderheid van de leden van het Parlement aanwezig is. Als onderdeel van het geheel van institutionele beschermingsmechanismen wordt bovendien een volstrekte meerderheid van de stemmen in elke taalgroep vereist. Deze laatste vereiste kan niet bij een tweede stemming opzij worden geschoven, zoals onder meer het geval is voor ordonnanties over sommige aspecten van de ondergeschikte besturen ;

4. dat het sub A vermelde voorstel van ordonnantie gevolgen heeft voor de samenstelling en de werking van het Vlaams Parlement. De zes Brusselse Vlamingen in het Vlaams Parlement zullen hun parlementair mandaat niet meer kunnen combineren met een lokaal uitvoerend mandaat. In die zin zou het Brussels Hoofdstedelijk Parlement ingrijpen in de autonomie van het Vlaams Parlement, wat eveneens afbreuk zou doen aan de federale loyaliteit ;

5. dat het invoeren van een onverenigbaarheid tussen de functie van parlements lid en lokale uitvoerende

des Affaires institutionnelles du Sénat en date du 26 octobre 2018 ;

I. Vu le rapport de la discussion du présent conflit d'intérêts en commission des Affaires institutionnelles du Sénat (doc. Sénat, n° 6-459/1),

Considérant :

1. que les institutions bruxelloises et leurs règles et procédures de fonctionnement sont le résultat d'un compromis global. À cet égard, il existe un parallélisme entre la protection des francophones au niveau fédéral et celle des néerlandophones au sein de la Région de Bruxelles-Capitale ;

2. que le système antiblocage prévu par l'article 28, alinéa 3, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises a été introduit dans le but d'empêcher un parti spécifique de bloquer les institutions bruxelloises. En l'espèce, toutefois, quatre partis ne soutiennent pas la proposition d'ordonnance mentionnée sub A ;

3. que la composition et le fonctionnement du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale sont des éléments de l'autonomie constitutive de la Région de Bruxelles-Capitale. Les pouvoirs constitutifs de la Région de Bruxelles-Capitale peuvent être exercés par une ordonnance spéciale adoptée à la majorité des deux tiers des suffrages exprimés, à condition que la majorité des membres du Parlement soit présente. En outre, dans le cadre de l'ensemble des mécanismes institutionnels de protection, la majorité absolue des voix dans chaque groupe linguistique est requise. Cette dernière exigence ne peut être abandonnée lors d'un second vote, comme c'est le cas, par exemple, pour les ordonnances relatives à certains aspects des pouvoirs subordonnés ;

4. que la proposition d'ordonnance mentionnée sub A a des conséquences sur la composition et le fonctionnement du Parlement flamand. Les six députés bruxellois qui siègent au Parlement flamand ne pourront plus combiner leur mandat parlementaire avec un mandat exécutif local. En ce sens, le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale s'immiscerait dans l'autonomie du Parlement flamand, ce qui porterait atteinte également à la loyauté fédérale ;

5. que l'instauration d'une incompatibilité entre la fonction de parlementaire et l'exercice de mandats

mandaten betrekking heeft op de samenstelling en de werking van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en aldus onder de institutionele beschermingsmechanismen ressorteert ;

6. dat het omzeilen van deze beschermingsmechanismen door het sub A vermelde voorstel van ordonnantie via het oneigenlijk gebruik van de Nieuwe Gemeentewet afbreuk doet aan de federale loyaleit,

Stelt vast dat het overleg gevoerd in het kader van de procedure in de Senaat de standpunten van het Vlaams Parlement en het Brussels Hoofdstedelijk Parlement met betrekking tot het sub A vermelde voorstel van ordonnantie niet dichterbij elkaar heeft kunnen brengen.

exécutifs locaux concerne la composition et le fonctionnement du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale et relève donc des mécanismes institutionnels de protection ;

6. que le contournement de ces mécanismes de protection par la proposition d'ordonnance mentionnée sub A par le biais d'une application abusive de la Nouvelle loi communale porte atteinte à la loyauté fédérale,

Constata que la concertation menée dans le cadre de la procédure au Sénat n'a pas permis de rapprocher les points de vue du Parlement flamand et du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale au sujet de la proposition d'ordonnance mentionnée sub A.